

Kohtaamisia järvellä – norppakiistan kärjistyminen 2000-luvulla

- 6 x 20 000 asukkaan kaupunkia
- > 60 000 kesämökkiä
- > 400 000 vapaa-ajan kalastajaa
- n. 30 ammattikalastajaa
- > Turismi

Kuva: Mervi Kunnasranta

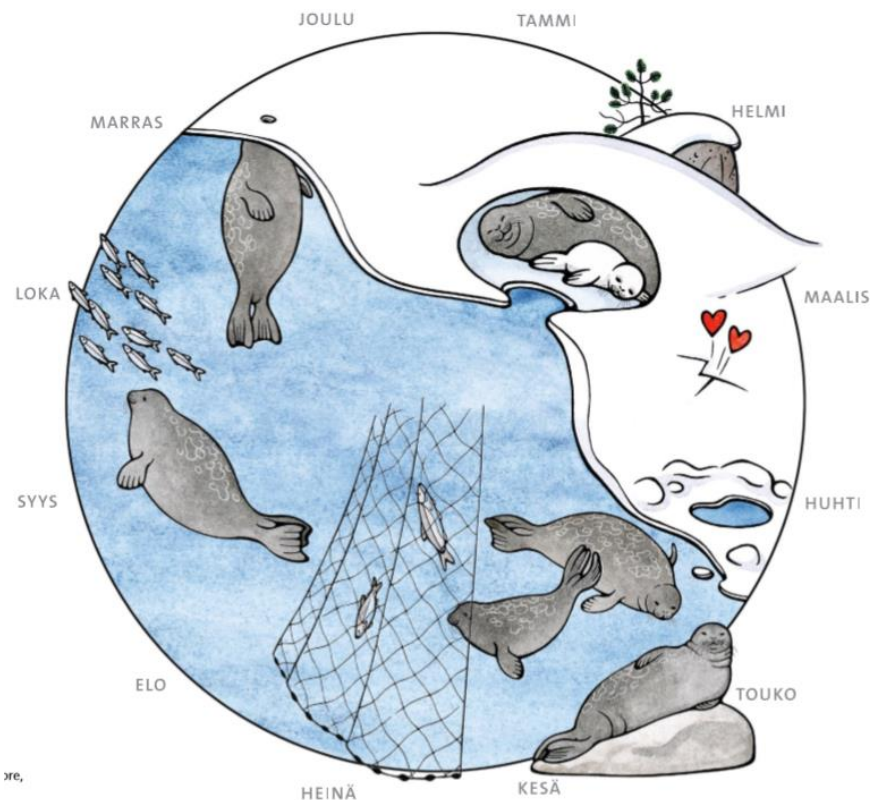
Minttu Jaakkola, @minttujaakkola

Kuka omistaa Saimaan?

- ✓ Vesialueiden omistus ja käyttö on kytkeytynyt vuodesta 1902 yksityiseen maanomistukseen
- ✓ Suomi on yksi harvoja maita, joissa yksityiset omistavat pääosan sisävesialueista ja saavat määrätä vesialueidensa käytöstä ja hoidosta

Saimaannorpan suojelun keinot

Kuva: Metsähallitus

- Jäällä/ vesillä liikkumisen rajoittaminen
- Rantarakentamisen rajoittaminen
- Kalastuksen rajoittaminen

Kyselytutkimukset: **10-20%** Saimaan alueella asuvista ei hyväksy saimaannorpan suojelun keinoja/pitää suojelun keinoja liian tiukkoina (2013, 2015)

Sidosryhmähaastattelut, n= 48

- ✓ Ministeriöt: MMM, YM
- ✓ Paikallishallinto
- ✓ Tutkijat
- ✓ Elinkeinoelämä: matkailu ja kalastus
- ✓ Vapaa-ajankalastus
- ✓ Mökkiläiset
- ✓ Saimaan saaristolaiset

Saimaannorppa on suomalaisen luonnonsuojelun lippulaivalaji

*"Saimaannorpan sukupuutto olisi järkyttävä
pettymys sekä henkilökohtaisella että kansallisella
tasolla.*

*Jos emme pysty noin suurikokoista ja näkyvää lajia
kuin saimaannorppa suojelemaan, niin mitä
mahdollisuutta tai uskottavuutta meillä on suojella
vanhojen metsien kovakuoriaisia tai muita lajeja,
jotka eivät ole yhtä sympaattisia?"*

- tutkija

Asiantuntijatiedon ja paikallisen tiedon välinen kuilu

"Vastakkainasettelu tulee, näin rumasti sanottuna siitä, että kun on osa porukasta joka tietää ja toinen osa joka ei tiedä. Ja ne, se osa joka ei tiedä, niin pitkään huhupuheitten perusteella muodostaa kannan."

- viranomainen

Luottamuksen mureneminen

"Mutta se leimaa tätä keskustelua nimenomaan se, että kun tieteellisesti on todistettu jotain ja vaikka paikallinen tietää muuta niin jyrätään se paikallinen näkemys yli. Siitä se tulee se epäluottamus tutkimustulokseen. Sitten taas päätökset perustuu tutkimustuloksiin ja siitä tulee sitten epäluottamus viranomaisiin. Sitten tulee olo että virheellisillä perusteilla tehdään päätöksiä niin päätösten kunnioitus vähenee. "

-paikallinen

Päätävävallan karkaaminen toisaalle

" Asuinpaikka vaikuttaa selvästi mielipiteeseen. Mitä etäämpänä Saimaasta asuu, sitä helpompi norppaa on suojella. (--) En pidä siitä, että sellaiset ihmiset, jotka asuvat kehäkolmosen sisäpuolella, tulevat neuvomaan ihmisiä, jotka ovat valinneet asuinpaikkansa muualta. Samoin olisi täältä käsin tyhmää alkaa neuvoa elämistä etelän asukeille."

-paikallinen

Toive osallistumisesta ja yhteistyöstä

" Saimaannorppa säilyy täällä varmasti, mutta siihen tarvitaan paikallisia asukkaita. Vain heidän varassaan ja tuella saadaan norppa suojeltua. Sen vuoksi kannattaisi reilusti ojentaa kättä ja kysyä, mitä tuumaatte, olisiko teillä ehdotuksia norpan kanssa toimimiseksi?"

-paikallinen

Yhteenveto

- ✓ Suojelukiistat ovat ihmisten välisiä kiistoja, jossa luottamus ihmisten välillä on murentunut.
- ✓ Tiedon avoimuus on tärkeää, mutta yksisuuntainen tiedon välittäminen ei vielä varmista tiedon hyväksyttävyyttä.
- ✓ Tarve aidosti osallistavalle ja luottamusta rakentavalle yhteistyölle.